

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
“Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України
щодо надання послуг у сфері зайнятості населення
центрами надання адміністративних послуг”

1. Мета

Метою прийняття проекту постанови є оптимізації процесу надання послуг у сфері зайнятості населення шляхом підвищення їх доступності для суб'єктів ринку праці та розширення можливостей для їх отримання в електронній формі - засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (Портал Дія) або через центри надання адміністративних послуг, та забезпечення спеціальних умов тривалості виплати допомоги по безробіттю для осіб, зазначених у частині першій статті 30 Закону України “Про зайнятість населення”.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект акта розроблено за ініціативи Мінекономіки та Мінцифри з урахуванням пропозицій, наданих Державним центром зайнятості.

За результатами аналізу законодавства, яке регулює надання послуг і матеріального забезпечення у сфері зайнятості населення, встановлено, що значна частина (близько 70 відсотків) послуг Державної служби зайнятості (далі - ДСЗ) за своєю суттю є адміністративними послугами, які можуть бути передані на виконання до центрів надання адміністративних послуг (далі - ЦНАП). Поетапна передача 17 таких послуг до ЦНАП із реалізацією відповідних процедур в Єдиній інформаційно-аналітичній системі «Обрій» дасть змогу інституційно розмежувати функції: ЦНАП забезпечуватимуть прийом документів від суб'єктів звернень та внесення відомостей до ЄІАС «Обрій», тоді як подальша верифікація даних, ухвалення рішень і здійснення виплат (зокрема щодо компенсацій) залишатиметься за ДСЗ.

Такий підхід дозволить ДСЗ переорієнтувати значні кадрові та фінансові ресурси з виконання рутинних адміністративних процедур на надання якісних соціальних послуг – індивідуальних консультацій, профорієнтації, супроводу безробітних та роботодавців, які не можуть бути забезпечені адміністраторами ЦНАП.

Це є необхідним кроком для оптимізації кадрового забезпечення ДСЗ, підвищення ефективності її роботи та виконання вимог Закону України «Про адміністративні послуги» щодо забезпечення доступності адміністративних послуг. Для належного виконання покладених завдань ЦНАП буде забезпечено безоплатний віддалений доступ до ЄІАС «Обрій», що створить технічні передумови для повноцінної реалізації нової моделі надання послуг у сфері зайнятості.

Суб'єкти ринку праці отримають можливість звернення за послугами у сфері зайнятості населення в електронній формі як особисто, так і через ЦНАП,

які мають більш розгалужену мережу, ніж центри зайнятості, що значно підвищить доступність таких послуг.

Крім того, внесення змін до абзацу другого пункту 5 Порядку надання роботодавцям компенсацій за працевлаштування зареєстрованих безробітних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.02.2023 № 124, забезпечить додаткову підтримку роботодавців, які працевлаштовують вразливі категорії безробітних, шляхом збільшення розміру компенсації витрат на оплату праці за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття (далі – Фонд). Надання роботодавцям компенсації у розмірі 100 відсотків фактичних витрат на оплату праці (але не більше ніж півтора розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на дату виплати) створює дієвий фінансовий стимул для їх працевлаштування, зменшенню соціальної напруги та забезпечує ефективне використання коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

Також, необхідність прийняття акта обумовлено потребою:

привести строки виплати допомоги по безробіттю у відповідність із реальним періодом проходження професійного навчання, забезпечивши належне виконання норм Закону України “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” № 1533-III (далі – Закон № 1533), унеможлививши переривання виплат під час навчального процесу;

забезпечити дотримання права безробітних осіб на отримання допомоги у випадках, коли професійне навчання розпочинається або продовжується після завершення строку призначеної допомоги, що є важливою передумовою для їх професійної адаптації, соціальної інтеграції та підвищення конкурентоспроможності на ринку праці;

гарантувати виконання вимог Закону № 1533 щодо обмеження тривалості виплати допомоги дворічним періодом, шляхом уточнення механізму її надання під час навчання, визначення умов продовження виплати до завершення програми підготовки та встановлення чітких правил для набуття права на допомогу у наступному дворічному періоді після працевлаштування.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується внести зміни до низки постанов Кабінету Міністрів України, які регулюють надання послуг у сфері зайнятості населення, з метою запровадження звернення за послугами в електронній формі засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (Портал Дія), а також можливості їх отримання через ЦНАП. З цією метою передбачене включення деяких послуг у сфері зайнятості до переліку адміністративних послуг, обов'язкових для надання через ЦНАП.

Також, проектом акта пропонується:

узгодити строки виплати допомоги по безробіттю з фактичним періодом професійного навчання відповідно до положень Закону № 1533;

забезпечити збереження права на допомогу по безробіттю, коли професійне навчання розпочинається або триває після завершення строку її призначення;

дотриматися вимог Закону № 1533 щодо дворічного періоду отримання допомоги, уточнивши механізм виплат під час навчання та умови набуття права на наступний період.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють:

Закони України: “Про зайнятість населення”; “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”; “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”; “Про адміністративні послуги”; “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”; “Про правовий режим воєнного стану”;

постанови Кабінету Міністрів України:

від 8 вересня 2015 р. № 696 "Про затвердження Порядку здійснення заходів сприяння зайнятості, повернення коштів, спрямованих на фінансування таких заходів, у разі порушення гарантій зайнятості для внутрішньо переміщених осіб";

від 20 березня 2022 р. № 331 "Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні";

від 21 червня 2022 р. № 702 "Про затвердження Порядку надання допомоги по частковому безробіттю";

від 21 червня 2022 р. № 735 "Про особливості реалізації державної політики у сферах зайнятості та загальнообов’язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час воєнного стану та після його припинення або скасування";

від 10 лютого 2023 р. № 124 "Про затвердження Порядку надання роботодавцям компенсацій за працевлаштування зареєстрованих безробітних";

від 30 березня 2023 р. № 446 "Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації зареєстрованих безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу";

від 18 квітня 2023 р. № 338 "Деякі питання надання роботодавцям компенсації єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування за працевлаштування на нові робочі місця";

від 22 серпня 2023 р. № 893 "Деякі питання надання компенсації фактичних витрат за облаштування робочих місць/місць провадження господарської діяльності/ незалежної професійної діяльності для осіб з інвалідністю";

від 1 жовтня 2025 р. № 1226 "Деякі питання надання адміністративних послуг через центри надання адміністративних послуг";

від 29 жовтня 2025 р. № 1403 "Про реалізацію експериментального проекту щодо оптимізації та цифровізації соціальних послуг у сфері зайнятості населення".

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребуватиме фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 03.11.2010 № 996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики” не потребує проведення громадського обговорення, оскільки він не стосується прав та інтересів широкого кола громадян.

Проект акта не стосується питань сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує погодження Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

У проекті акта відсутні положення, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

Проект акта не містить положень, що порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

У проекті акта відсутні положення, що містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

У проекті акта відсутні положення, що створюють підстави для дискримінації.

Проект акта не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту акта має забезпечити досягнення таких результатів:

1. Підвищення якості ключової компетенції ДСЗ

Передача адміністративних функцій дозволить ДСЗ зосередитися виключно на комплексних соціальних послугах:

1) персоніфікована робота. Основний ресурс буде спрямовано на профілювання та індивідуальне планування для найбільш вразливих категорій (наприклад, ветерани, особи з інвалідністю, ВПО), які потребують активного кар'єрного супроводу та психологічної підтримки.

2) якісні програми. ДСЗ зможе інвестувати час в якісну організацію професійного навчання (на основі запитів роботодавців, потреб ринку праці, оцінки якості навчання), залучення до громадських робіт та співпрацю з роботодавцями.

3) зміна ролі. Це забезпечить перехід ДСЗ від "реєстратора безробітних" до "активного провайдера соціальних сервісів" на ринку праці, фокусуючись на профорієнтації, індивідуальному плануванні та консультуванні роботодавців.

2. Фінансова та організаційна оптимізація

1) економічна вигода. Скорочення адміністративного навантаження, яке зараз оплачується за рахунок Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, звільняє фінансові ресурси для більш якісного фінансування програм активної зайнятості та підвищення ефективності використання бюджетних асигнувань.

2) матеріальне забезпечення. Функції з надання допомоги по безробіттю та на поховання також необхідно оптимізувати за рахунок передачі оформлення до ЦНАП.

3. Покращення доступності для громадян (ЦНАП)

Надання адміністративних послуг у сфері соціального забезпечення здійснюється на безоплатній основі.

Перенесення їх у ЦНАП підвищує доступність для громадян, оскільки ЦНАП мають кращу територіальну доступність, включаючи віддалені робочі місця, і забезпечують єдиний час прийому.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Працевдатні особи	позитивний	Реалізація акта забезпечить спрощення механізму доступу громадян до адміністративних послуг та соціальних гарантій у сфері зайнятості, а також гарантуватиме безбар'єрність та екстериторіальність їх отримання незалежно від зареєстрованого місця проживання.
Роботодавці	позитивний	Спрощення процедур подання документів і отримання компенсацій, оскільки порядок їх взаємодії з ДСЗ доповнюється можливістю повноцінного використання Порталу Дія та ЦНАП. Розширення електронних каналів комунікації, запровадження дистанційного подання заяв та обов'язкове застосування кваліфікованого електронного підпису зменшують адміністративні витрати бізнесу, скорочують час обробки документів та підвищують прогнозованість процедур.
ДСЗ	позитивний	Створення можливості оптимізації

		операційних процесів через автоматизований обмін відомостями з Пенсійним фондом України, ДПС, МВС, Мінсоцполітики та іншими органами. Зменшення кількості запитів у паперовій формі, стандартизація прийняття рішень, сприятиме підвищенню ефективності адміністрування соціальних програм та скороченню часу опрацювання звернень.
Органи місцевого самоврядування	позитивний	Розширення переліку адміністративних послуг, що надаються через ЦНАП, посилить роль органів місцевого самоврядування у забезпеченні соціального захисту населення та сприятиме наближенню державних сервісів до мешканців територіальних громад. Водночас можуть зрости витрати на утримання центрів надання адміністративних послуг у зв'язку із розширенням кола користувачів адміністративних послуг.
ЦНАП	позитивний	Упровадження можливості надання значної кількості послуг у сфері зайнятості означає посилення їхньої інституційної ролі та розширення переліку доступних громадянам сервісів. Це підвищує доступність державних послуг на рівні територіальних громад. Водночас може зрости навантаження на працівників у зв'язку із розширенням кола користувачів адміністративних послуг, що потребуватиме проведення навчання та збільшення кількості адміністраторів.

**Виконувач обов'язків Міністра економіки,
довкілля та сільського господарства України**

Дарія МАРЧАК

_____ 2025 р.